

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР
КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Ахмаджон Тургунбаевич Мирзахалиловдун өтүнүчүн
өндүрүшкө кабыл алуу жөнүндө

2019-жылдын 3-июлу

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы: Э.Ж. Осмонбаев, Ж.И. Саалаев, Ч.О. Осмонованын курамында, сот отурумунун катчысы С.А. Джолгокпаеванын катышуусу менен А.Т. Мирзахалиловдун өтүнүчүн карап чыгып, төмөнкүлөрдү

ТАПТЫ:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2019-жылдын 31-майында А.Т. Мирзахалиловдун Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пунктун Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 12-беренесинин 2-бөлүгүнө, 16-беренесинин 1-бөлүгүнүн экинчи абзацына, 2-бөлүгүнүн экинчи абзацына, 3-бөлүгүнө, 20-беренесинин 2-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таануу жөнүндө өтүнүчү келип түшкөн.

А.Т. Мирзахалилов өз кайрылуусунда белгилегендей, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пунктуна ылайык, «Сулайман-Тоо» улуттук тарыхый-археологиялык музей комплексинин корголуучу зонасына Кыргыз Республикасынын айлана-чөйрөнү коргоо боюнча мамлекеттик органы жана маданият боюнча мамлекеттик органы менен тийиштүү түрдө макулдашуусуз курулуштун баардык түрлөрүнө тыюу салынган.

«Сулайман-Тоо» улуттук тарыхый-археологиялык музей комплексинин корголуучу зонасы ушул эле Өкмөттүн токтомунун 1-пунктунда белгиленип, кызыл линиянын чектери батыш багытында: Г.Айтиев көчөсүн бойлоп, Курманжан-Датка көчөсүнөн А.Навои көчөсүнө чейин, чыгыш багытында: А.Навои көчөсү менен Г.Айтиев көчөсүнөн Курманжан-Датка көчөсүнө чейин, түштүк багытында: Курманжан-Датка көчөсү менен А.Навои көчөсүнөн Г.Айтиев көчөсүнө чейин бекитилген.

А.Т. Мирзахалиловдун айтымында, анын Ч№621314 мамлекеттик актынын негизинде жеке менчиги, идентификациялык коду 5-11-03-0111-0034 болгон, Ош шаарынын Г.Айтиев көчөсү 16-үйү дагы «Сулайман-Тоо» улуттук тарыхый-археологиялык музей комплексинин коргоо зонасынын ичинде калган. Арыздануучу ал үйдө үй-бүлөсү менен жашайт.

Кайрылуу субъектинин пикири боюнча Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 12-беренесине ылайык ал менчиги тең укуктуу корголушуна кепилдик берилген жана Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин 222-беренесинин 2-пунктуна ылайык менчик ээси өзүнүн мүлкүнө ээлик кылуу, пайдалануу жана башкаруу укугуна ээ.

Кыргыз Республикасынын айлана-чөйрөнү коргоо боюнча мамлекеттик органы жана маданият боюнча мамлекеттик органы менен тийиштүү түрдө макулдашуусуз курулуштун баардык түрлөрүнө тыюу салынган деген шылтоону жамынып алып, үйдүн верандасын дагы тосуп алганга жана башка курулмаларга уруксат берилбегендигин белгилейт. Ошол себептен, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пункту Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 12-беренесинде көрсөтүлгөн менчиктин кол тийгистигин бузуп жатат деген пикирде.

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 12-беренесинин 1-бөлүгүнө ылайык, Кыргыз Республикасында менчиктин ар кандай түрлөрү таанылат жана жеке, мамлекеттик, муниципалдык жана башка менчик түрлөрүн укуктарынын бирдей корголушуна кепилдик берилет.

Андан тышкары, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-беренесинин 3-бөлүгүндө, Кыргыз Республикасында мыйзам жана сот алдында бардыгы бирдей деп көрсөтүлгөн. Ошондуктан, арыздануучунун пикири боюнча, Кыргыз Республикасынын Конституциясы жеке жана мамлекеттик менчиктин тең укуктуу корголушуна кепилдик берилип, мыйзам жана сот алдында бардыгы бирдей деп жар салынып жатканда, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пунктундагы «Сулайман-Тоо» улуттук тарыхый-археологиялык музей комплексинин коргоолуучу зонасына курулуштун бардык түрлөрүнө тыюу салып, Кыргыз Республикасынын айлана-чөйрөнү коргоо боюнча мамлекеттик органы жана маданият боюнча мамлекеттик органы жеке менчиктеги мүлктү пайдаланууда макулдук алууну негизсиз шарттап койгон.

Бирок, ошол эле учурда, «Сулайман-Тоо» улуттук тарыхый-археологиялык музей комплексинин администрациясы дубал тургузуп, курулуш иштерин натыйжалуу жана эч кандай чектөөсү жок аткарып, мыйзам жана сот алдында башка менчик ээлери менен бирдей болбогону, ашкере эле дискриминация болуп жатканын белгилейт.

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-беренесинин 2-бөлүгүнүн экинчи абзацында дискриминацияга жол берилбейт деп көрсөтүлгөн менен реалдуу жашоодо кемсинтүүгө жана дискриминациялоого учурап эле жашап келгендигин белдирет.

Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин 1994-жылдын 12-январындагы № 1406- XII токтому менен кошулган Атуулдук жана саясий укуктар жөнүндө Эл аралык пактынын 4, 25, 26-беренелеринде дискриминациянын ар кандай көрүнүштөрүнө жол берилбейт деп көрсөтүлгөн.

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 2-бөлүгүндө адамдын, жарандын укуктары менен эркиндиктери улуттук коопсуздукту, коомдук тартипти, калктын саламаттыгын, адеп-ахлагын

сактоо, башка адамдардын укуктары менен эркиндиктерин коргоо максатында Конституция жана мыйзамдар менен чектелиши мүмкүн деп көрсөтүлгөн.

Кайрылуучу субъекттин пикири боюнча, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пунктунун Кыргыз Республикасынын Конституциясына шайкеш келбегендиги, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 2-бөлүгүнүн экинчи абзацында адамдын жана жарандын укуктарын, эркиндиктерин чектеген мыйзам алдындагы ченемдик укуктук актыларды кабыл алууга тыюу салынат деп аталган ченемге каршы келгени эң негизгиси болуп турат.

Анткени, мыйзам алдындагы ченемдик укуктук актылар менен конституциялык укуктарды жана эркиндиктерди чектөөгө мүмкүн эмес. Жогоруда аталгандай, адамдын, жарандын укуктары менен эркиндиктери Кыргыз Республикасынын Конституциясы жана мыйзамдар менен гана чектелиши мүмкүн.

Жогоруда баяндалгандын негизинде, арыздануучу Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пунктун Конституцияга карама каршы келет деп таанууну суранган.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы кайрылууну жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья Э.Ж.Осконбаевдин маалыматын угуп, төмөнкү тыянакка келди.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 24-беренесине ылайык ушул конституциялык Мыйзамдын талаптарына жооп берген кайрылуу Конституциялык палатада карала турган иш болуп эсептелет.

Судьялар коллегиясы, келтирилген материалдардан Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пунктун Кыргыз Республикасынын Конституциясына ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде пайда болгон күмөндүүлүк бул ишти конституциялык сот өндүрүшүнүн алкагында кароо үчүн негиз бар деп эсептейт.

Мындан сырткары, А.Т. Мирзахалиловдун өтүнүчү «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 20, 21, 24, 25, 26-беренелеринин талаптарына жооп берет.

Жогорулардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2, 5-бөлүктөрүн жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы

АНЫКТАДЫ:

1. Ахмаджон Тургунбаевич Мирзахалиловдун Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 8-сентябрындагы № 638 токтомунун 2-пунктунун конституциялуулугун текшерүү жөнүндө өтүнүчү өндүрүшкө кабыл алынсын.

2. Аныктама Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Э.Ж. Осконбаев

Ж.И. Саалаев

Ч.О. Осмонова